

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutasi Imre

kiadó s laptulajdonos.

Szerkesztőség: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház. (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmerszekebb árszámítás mellett vétetnek fe

Egyes szám 4 kr.

Spanyolország vésznapijai.

Debreczen, július 7.

Spanyolország trónján gyermekkirály ül. Vajjon tudja-e, mi történik Kuba szigetén s ha tudja, föl fogja-e gyermeki lelke a szerencsétlenség nagyságát, mely hazáját sujtotta? S megérti-e azt a veszedelmet, mely őt s trónja és királysága fényes játékeit fenyegeti a kubai katasztrófa után? Hiszen a gyermek mind bátor és hős s remegés nélkül néz bele a legszörnyűbb örvénybe is.

Oh, az a tizenkét éves fiúcska, a ki királyi fölség Madridban, nem fél — talán nem is sir, mint a viharvert Cervera admirális hajói pusztulásán.

A telegrammok, melyek máskor száraz ridegséggel jelentik az eseményeket, most festői színezéssel s megkapó erővel írják le a harci eseményeket, a spanyolok pusztulását, az amerikaiak győzelmét. Mintha hősköltemény volna minden tudósítás, oly megragadó az erők összemérkőzése, a férfiak akaratereje, köteleességűdása, halálmegvetése. Az amerikai az erősebb s hatalmasabb s ő a győztes a kubai öbölben de a spanyol a nagyobb, mert helyzete tragikus, az egyenetlen harcot fölvette és a végsőig állta, minden harci erénnyel ékesen, rettenthetetlen elszántsággal, hős módon, férfiasan, halálra készen. A spanyol hajóraj elveszett a kubai öbölben, de a spanyol becsületen nem esett csorba.

Cervera meglehetett volna, hogy meg-

adja magát s leteszi a fegyvert a hatalmasabb ellenség előtt. Nem tette, hanem kihívta a veszedelmet. Az ellenség vadászott rá s lesben állt már hetek óta s ő oda-kínálkozott neki készprédául. Az amerikai szörnyetegek egymásután célba vették a spanyol hajókat és egyenként ártalmatlanná tették őket.

De a vad azért nem adta meg magát a vadásznak. Az Oguendo zátonyra futott s hatalmas tűzben hamvadt el. Egy másik hajó sziklára ment s pokoli pukkanással légbe röpült. Maga a főparancsnok büszke zászlóshajóját sziklazátonynak fordította s meggyújtotta a hajót, mely menykődördüléssel fölrobbant, legénysége is odaveszett. Csak két spanyol hajó adta meg magát és csak egy hajó, a Christobal Colon vonta be a lobogóját megsemmisítése előtt a többit elpusztította, vagy az ellenség ágyútüze, vagy a saját elkeseredett akarata. Háromszázötven spanyol elesett, százhatvan sebesült, ezerhat száz fogságba került. A partokon csupa halott és sebesült, az öböl körül a hajóraj romjai.

Ez a tengeri csata képe, a melyhez a szárazföldi veszteség járul. Hogy fogadják e lesújtó híreket a hazában, a boldogtalan Spanyolországban?

Van a spanyoloknak egy történelmi szokása, a melylyel mindannyiszor élnek, valahányszor szerencsétlenség éri az országot. Új izgalommal feledtetik a régit. Első dolguk ugyanis, hogy elűzik az uralkodó királyt és dinasztíát, forradalom és polgár-

háboru támad, a mig egy diktátor, qua köztársasági elnök vagy új királyi felség nem ragadja magához a hatalmat és uralkodik, a mig ismét valami — új izgalom nem támad. A kormány azért nem jobb, mint volt azelőtt s a nemzet dekadenciáját a változó uralkodók nem hogy föltartóztatnák, még siettetik. Mert minden változás anyagi romlással is jár és Spanyolország immár végtelen szegény,

A végzetes amerikai háboruban nem érhetné annyi csapás, ha népességének és területi nagyságának arányában elkészült volna a hadviselésre. De nem volt semmi fölszerelés, sem elég erős hajóhada sem szene, sem municiója. A spanyol nép szegény, ki van fosztva, mint a gyarmatai, a melyeket a spanyolok kopasztottak. A forradalom és a változó dinasztíák drága luxuscikkek. Egyetlenegy elcsapott uralkodó sem hagyja el üres kézzel az országot s az új, a ki jön, bizonyára iparkodik biztosítani magát arra az eshetőségre, ha elődjének sorsára jut. Az ilyen ország pusztul s még jó, ha hős fia megmentik nemzeti becsületét.

Egy madridi távirat azt a hihetetlen hírt jelenti, hogy a gyermekkirály, XIII. Alfonzo édesanyja, Mária Krisztina régens királyné hirtelen és váratlanul megszökött, mert néplázadástól fél. Ez képtelen hír, mely való nem lehet.

Nincs az az anya, a ki elhagyja gyermekét, a midőn veszedelemben forog. Anyai szív ily kegyetlenségre képtelen.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Ma ez, holnap az.

A „Debreczeni Hirlap” számára írta:
Kiss Ernő.

Valami sötét, vad harag korbácsolta föl a Kovási Pista vérét. Elveszítette azt a leányt akiért annyit áldozott, akiért lemondott büszkeségéről, tisztí rangjáról, csak hogy feleségül vehesse. Amikor már szakított a multtal, lemondott arról a megszokott bohém életről, most akarja azt a leányt másnak adni az apja.

A könnyüvérű fiatalember arcát pirosra festette a harag és gyors léptekkel sietett el, hogy megkérdezze az Erzsike apját az öreg Kövest, hogy hát tulajdonképen mi a szándéka, mit akar? . . . Eddig hitegettek, eddig bolondították s most, hogy akadt egy jobb partie, félre dobják, mint egy kifacsart citromot. Azt hiszik, hogy ő vele olyan könnyű elbánni, talán már el is feledték, hogy ezelőtt két hónappal még kard csörgött, az oldalán s hogy ő azt a kardot forgatni is jól tudta?

Hát tulajdonképen az öreg Köves volt az oka mindennek; letudta volna fizetni a kaucziót könnyen, de fősvény volt a szó tel-

jes értelmében s inkább megengedte, hogy a fiu lemondjon a rangjáról és valami kis hivatalt vállaljon el a törvényszéknél.

Zajoson s csaknem udvariatlanul rontott be Pista az öreghez. Azonban az öreg nyájasan, róka módjára fogadta:

— Szervusz öcsém! (rokonok is voltak távolról.) Csakhogy mifélek is ellátogatsz valahára, már három napja, hogy a szíved se láttuk; hol az ördögben csatangoltál?

Kovási Pista csak elhült a szives fogadtatáson. Mi ez? Köpenyet fordított volna az öreg, vagy csak meg akarta a multkor ijjeszteni? El se tudta képzelni, hogy mi okozta ezt a gyors változást; hanem azért félig-meddig bizalmatlanul nézett az öregre.

— Hát másképen gondolkzik már bányám?

— Én? Én nem mondtam egy szóval se, hogy másképen gondolkodom. Nem is adom az Erzsikét neked öcsém! Illetőleg én még csak odaadnám, hanem hát nyíltan szólva az nem akar már hozzád menni. Tudod a leány esze épen ugy változik, mint az áprilisi idő, ma ez, holnap az. Most már Bojtos Muki tetszik neki jobban. Aztán meg azt nem is kívánhatod édes öcsém, hogy én ebben a dologban-kényszerítem a leányomat. Isten mentsen! egész életemen keresztül

lenne mit hallani, hogy én tettem boldogtalanná.

Kovácsi Pista elfojtott dühvel tekintett azöregre, aki ilyen kiméletlenül és érthetően megmondta neki az igazat; nem is szólt semmit, hanem hamarosan hátat fordított neki és lesietett a lépcsőn; felt, hogy még megtalál feledkezni magáról.

Az utcán két tiszt jött vele szembe.
— Szervusz Pista! kiáltották oda a gondolkozva haladó fiúnak.

Epen jökor jöttök, tegyetek meg nekem egy szivességet!

— Mi a manó? De hát csak ki vele!

— Hát tudom, hogy ismeritek Bojtos Mukit; menjetek el hozzá és . . .

— Jó! Tudjuk a többit! kiáltotta vidáman a két tiszt s nevetve fogtak kezét a fiuval.

Másnap aztán Kovási Pista olyan szépen levágta a Bojtos Muki bal fülét, hogy az öreg doktor állítása szerint gyönyörűség volt nézni. Na lett is erre nagy riadalom a Kövesék házában; Erzsike sirt, hogy ő nem megyen egy félfüli emberhez, az öreg Köves pedig dühösködött és szidta Pistát, mint a bokrot. A városban is nagy volt a hire a dolognak s egyébről se beszéltek csak a Bojtos Muki füléről; hanem lassan lassan azt is csak el-

Vagy talán más a szív, a melyben királyi vér dobog? Szó sincs róla. Mily magasztos szívet szemlélhetünk mi magyarok egy fölséges királyi anyában.

Azt várjuk, hogy ezt a hirt csakhamar meg fogják czáfolni, vagy hogy legalább is módosítani fogják akként, hogy Mária Krisztina kis fiával együtt távozott Spanyolországból egy boldogabb és nyugodtabb hazába.

Utóhang a tanárgyületekhez.

Debreczen, július 7.

Négy helyen jöttek össze az iskolai év bevégeztése után Magyarország paedagogusai hogy a szakjukat közelről érdeklő dolgokat megvitassák. Az egész ország figyelmét lekötötte a négy helyen folyó nagyérdékű tanácskozás, a fővárosi sajtó is melegen érdeklődött annak minden mozzanata iránt. Legnagyobb fontosságot tulajdonítanak a Debreczenben lefolyt középiskolai tanáregyesület közgyűlésének, s több előkelő fővárosi lap igen tulságos kommentárt fűz hozzá. Igen érdekes a reflexió, melyet a P e s t i N a p l ó vezetékében közölt, s melyet egész terjedelmében itt adunk. Nemcsak a debreczeni tanárgyületről emlékszik meg, hanem visszapillant a négy helyen lefolyt tanácskozásra, s a négy gyűlésből igen érdekes következtetéseket von le. Az említett cikk különben így hangzik:

Junius hava tanügyileg véve az a hónap, amelyben Magyarország egyik fele vizsgálja a másik felét. A vizsgálatok roppant tömege után jó a gyűlések ideje. Midőn a júliusi nap forrón delel, találkozunk a tanügyi buzgó munkásai aktuális és — valljuk be: nem aktuális — tanügyi kérdések megvitatására. Tegnap és ma egyszerre öt ilyen gyűlés tanácskozott: a Középiskolai Tanáregyesület Debreczenben, a Polgári Iskolai Tanárok Egyesülete, a tanítóképző-tanárok és izraelita tanítók a fővárosban, a katolikus tanítóképző pedig Egerben. Mily sok kulturális czél a jövőnek mily nagy szellemi tőkét, mennyi üdvös törekedés és szép eszme nyilatkozott e gyűléseken! Igaz, hogy aztán helyel-közül a jelszó kultusza is megszólalt, a jelszóé, melyet a divat sodor közénk a nélkül, hogy a tanügyi helyzet szüksége érlelte volna meg.

Első sorban az országos Tanáregyesület

felelték s már egy-két hónap múlva híre járt, hogy Kovási Pista a Szabó kapitány ur leányával sétálgat a kertben. Hát még amikor azt meghallották, hogy Pistának meghalt egy nagynénje és hagyott neki vagy 200,000 forintot, annak volt csak nagy híre. Az öreg Köves észnélkül rontott be a leányához.

— Na, nem megmondtam te te égetni való fruskája, hogy megbecsüld azt a Kovási Pistát! Ugy kell neked! Most örökölt a nagynénjétől egy félmillió, vagy az isten tudja hány millió forintot! Ugye most jó lenne? De már most fucs! érted, hogy fucs? Te vagy az oka!

Hanem az öreg Köves azért még megpróbálta, hogy hátha még sem egészen fucs. Átal szaladt a Pista gyerekekhez. A Pista gyerek pedig feltűnő nyájassággal fogadta az öregot.

— Milyen nagy szerencse! Tessék helyet foglalni kedves bátyám. Nem oda, ide mellém a diványra. Ezer esztendeje, hogy nem láttam!

Az öregot szinte zavarba hozta a szives fogadtatás.

nagygyűlése vonja magára figyelmünket. Az idén Debreczenben gyűlt össze a nagygyűlés tavaly Pannonhalma fogadta vendégszeretűen. Ime, már e két hely kiszemelése is mutatja, hogy a felekezeti idegenkedés ez idejében a tanárok kulturális missziója a kálvinisták híres székhelyén ép úgy, mint a nagyevű magyarországi katolikus szerzetben egyaránt oltárt talált a szent tűz megújítására. Az Országos Tanáregyesület az utolsó két évben oly intenzív működést fejtett ki, mit tán még soha: előkészítette a középiskolai revízióját. E nagy munkával összefügg, ha bár épp most még nem aktuális: az egységes jogosítás kérdése. Erről tárgyalt a debreczeni közgyűlés mai ülése. A kérdés lényege tudvalevőleg abban rejlik, hogy ma középiskoláink (gimnáziumok és reáliskolák) végzett növendéküknek különböző képesítést adnak: a főiskolának hol nagyobb hol szűkebb körét nyitják meg a maturans előtt. Ennek elejét akarják venni oly módon, hogy a középiskolákat aképp rendezik be, hogy a végzett növendék (a maturans) előtt okvetlenül minden főiskola egyaránt nyitva álljon. Hogy mikép lehetséges ez erre nézve a vélemények eltérők; de a következő sarkelvekben a nagy többség megállapodni látszik:

Ne legyen csupán egy középiskolai típus ne legyen merev uniformizálás, hanem többféle faj, melyek bizonyos tekintetben rokonok és így k ü l ö m b s é g ü k mellett is egyféle, minden főiskolára terjedő jogosítást adjanak.

Fontos új iránya a középiskolai tanításnak a nők középiskoláztatása, mely szintén beszéd tárgya volt az Országos Tanáregyesület nagygyűlésén. E részben, úgy hisszük, helyes uton vagyunk. Kezdjük meg a dolgot, de ne tulozzunk! Nyissuk életpályát a valóban hivatott leányoknak, de inkább csak kivételesen. Ne teremtsünk női művelődési proletáriátust!

A polgári iskolák tanárai tantervükkel foglalkoztak, de szóba került a polgári iskolák általános sorsa is — A polgári iskolákat sokat támadták: egy időben tanügyi divat volt őket és a reáliskolát lenézni. Ezek az iskolák mindamelllett megszorodtak, megerősültek és fejlődtek. Múltán elmondhatni róluk, hogy hasznos iskolák. Csakhogy iskolának nem elég, ha hasznos, oda más is kell az hogy bizonyos kvalifikációt nyújtson tanítványainak. Mennél bővebb a kvalifikáció, az iskolanyújtotta jogosítás, annál sürűbben látogatják. E részben a polgári iskolák érdekében meg tenni kell valamit. Hasonlóképp precizizálni kell a polgári iskolák állását a középiskolákkal és a többi rokon-intézetekkel

— Hát nem haragszol öcsém? dadogta elvörösödve.

— Én? Én nem mondtam soha, hogy haragszol! válaszolt a fiu ártatlan arczeval.

— Hát nem haragszol?! Persze, hogy nem haragszol! Minek is haragudnál? Tán azért a Bojtos Mukiért? No annak ugyan megadtad! Ha ha! Levágtad a félfulét; kurucz gyerek vagy te Pista! . . . Igaz! szinte elfeledtem megmondani, hogy Erzsike tisztel és szívesen lát délutánra.

— Mondja meg neki bátyám, hogy köszönöm a szives meghívást, de már délutánra máshová ígérkeztem.

— Na, nem tesz semmit, majd eljősz holnap; szívesen látunk mindég. De hát hova mégy délután?

— Szabó Mariskát a menyasszonyomat látogatom meg.

— I—igen? . . .

— Igen, igen bátyám; tudja a legény esze is úgy változik, mint az áprilisi idő; ma ez, holnap az!

szemben. Szükség van tehát bizonyos módosításokra, de reméljük, hogy a polgári iskola lényegében nem történik változás. A polgári iskola nem lesz kis középiskola. Hanem a polgárság nemzeti művelődésének gyakorlati iskolája.

A tanítóképzőbeli tanároknak két gyűlésük is volt egyszerre: a fővárosban és Egerben. Az elvek és meggyőződések e két helyen nem hangzanak minden tekintetben egybe. Két általános érdekű kérdés merülhet fel a tanítóképzés terén: az első a képzés államosításának kérdése, a másik a tanítói succrescentia. A tanítóképzés iránya és minősége rendkívül fontos: a tanító lesz majd a nagy néptömegek szellemi fényforrása. Olyan lesz, — aminőnek neveljük. De hát hogyan neveljük? Kétségtelen, hogy az államnak elsőrangú kötelessége befolyani arra, hogy a tanítókat a nagy állami és pedagógiai érdekek szellemében neveljék. Erre három mód nyílik: a lelkiismeretes, pontos felügyelet; a képesítő vizsgák államosítása: a képzőintézetek teljes átvétele az állam részéről. Minthogy az utóbbi intézkedés jelenleg alig lehetséges, sőt elvileg is tán nem okvetlenül óhajtható, hogy az állam molochja mindent felfaljon: minthogy, mondom, az összes felekezeti tanítóképzőintézetek teljes államosítása manapság alig vihető keresztül legalább a két első eszközzel kell az állam érdekeit biztosítani: a felügyelet szigorításával, melyet különben pedagógiai okok is kívánatosá tesznek.

A tanítói succrescentia nagyrészt a tanítódíjazás kérdése. — Nemrég egy füzet jelent meg: a tanítóképzők tanterve. Egész füzet tele tantárgyakkal, tudományos fejezetek felsorolásával. Mindezt követeljük a tanítóktól. És mit adunk nekik mindeztért? A fizetésnek fájdalmasan meglepő minimumát, sőt nem ritkán ezt sem. Itt nyílnék csak tere a „reformoknak!

A spanyolok veresége.

A sanjagoi vereség.

Madrid, július 5.

Sanjago de Kubából érkezett hivatalos távirat jelenti:

Tegnap alkonyatkor az elsüllyedt torpédózó halálra hét embere érkezett a la socapai ütöghöz és azt jelentették, hogy az Infanta Maria Theresa Punta Buron mögött a kikötő látóhatárán tul nagy sérülésekkel folytatta útját és hogy az Almirante Oguendo lángokban állt. Más hajótöröttek is érkeztek oda, a kik megerősítik ezt a hirt. Az ellenség ma reggel ismét csatározást kezdett és hét emberünk megsebesült. Escario csapata ideérkezett.

A hivatalos távirat még hozzátesszi, hogy a konzulok küldöttsége fölkereste az amerikai lovashadosztály darancsnokát és annak az óhajtnak adott kifejezést, hogy a bombázás megkezdésére kitűzött határidőt hosszabbítsák meg, hogy a külföldiek, valamint az asszonyok és gyermekek eltávozhassanak. A konzuli testület doyenje azt jelentette, — hogy az amerikai tábornok beleegyezett a határidő meghosszabítása július ötödikének délelőtti tíz órájáig, feltéve, hogy a spanyol csapatok nem intéznek támadást az amerikaiak ellen Sanjago parancsnoka ebbe beleegyezett.

Egy szemtanu.

A Kaiserin und Königin Maria Thezesia osztrák-magyar koshajóról jelenti a Sanjago de Kuba előtt f. hó 3 ika óta lefolyt események egyik szemtanuja:

A Maria Theresia hetvenhét menekülttel ideérkezett. A hajó tegnapelőtt reggel 20 mértföldnyire, keletre Sanjago de Kubától, ért Kuba partjaihoz, azután nyugat felé indult. Délelőtti tíz órakor a hajófedélzetén lévő szemtanuk voltak a harcznak. — Ripper sorhajó kapitány, a Maria Theresia parancsnoka, az ütközet miatt nem léphetett érintkezésbe az amerikai tengergygyal az iránt, — hogy az osztrák-magyar konzullal beszélhessen.

Az ágyuharcot 1500 yardnyi távolságról vívták. Másfél óra alatt a Spanyol hajóhadat kitűnő magatartása daczára, felgyújtották és teljesen megsemmisítették. Az égő Infanta Mária Theresa, az Almirante Oquendo és a Vizcaya hajók de Kubától 10-20 mérföld nyire nyugatra egyenkint zátonyra eveztek. A Maria Theresa fedélzetéről lehetett látni, mint robbannak fel a hajók. A torpédó zuzó hajókat elsüllyesztették. A Christobal Colon mintegy hatvan mérföldnyire nyugat felé zátonyra jutott. Az amerikai hajóhad sértetlen maradt, míg a spanyolok igen súlyos veszteséget szenvedtek. Az amerikaiaknak csak két halottjuk és néhány sebesültjük volt. Cervera tengernagyot elfogták. Sanjago de Kuba városát állítólag ma fogják bombázni. Tegnap fegyverszünetben állapodtak meg, hogy a semleges nemzetek alattvalói elvonulhassanak. Ripper sorhajókapitány reggel tanácskozott Sampson tengernaggyal, aki igen előzékeny volt vele szemben és négy esónakot küldött Sanjagoba hogy az idegen alattvalókat felvegyék. Ezek között van egy osztrák alattvaló is, az olasz konzuljai családjaikkal és egy orosz konzulátusi tisztviselő. Az osztrák-magyar és a német konzuli ügyvivők, valamint az angol konzuli ügyvivő Sanjagóban maradtak.

Az angol és a svéd alattvalókat Pallas és Alert angol hajók szállították el. Kubából már nem lehetett táviratozni, mert a kábelt szolgáló czélokra tartják fenn.

Tunas bombázása.

Havannából érkezett hivatalos távirat jelenté: az ellenséges hajók ismét bombázták Tunas-t, de az ütegek erőlyesen visszaverték az amerikaiak támadását. Az amerikaiak száznál több lövést intéztek Tunas ellen. Öt sebesültünk volt. Néhány ház megsérült. — A kormány Blanco tábornagyot a f. hó 3-án vívott tengeri ütközetekről részleteket kért. Sanjago bombázásáról ide még semmiféle hír sem érkezett.

Harc az utolsó emberig.

A Fabra-ügyönkség jelentése szerint a minisztertanács rövid tanácskozás után elhatározta, hogy semmiféle béketárgyalásokba nem bocsátkzik, hanem minden körülmények között tovább folytatja a háborút mindaddig, amíg csak egy spanyol katona is fog lenni Kubán.

Valamennyi katonai hatóság és egylet elhatározta, hogy a csapatokat és a hajóhad legénységét távirati uton legmelegebben üdvözi és részükre jutalmakat ad.

A vereség hír Madridban.

Cervera teljes vereségének híre csak tegnap este terjedt el a lapok külön kiadásai által. A katonaság a kaszányákban készenlétben volt, mert zavargások kitörésétől tartottak. A lakosság izgatottsága óriási.

Sagasta miniszterelnök a királyi palota elhagyásakor, a Fabra-ügyönkség képviselőjével közölte, hogy a Cervera tengernagy hajórajának vereségéről szóló hír hivatalos meg erősítést nyert. Az Almirante Oquendo a lán-gok martaléka lett, az Infanta Maria Theresa elsüllyedt Cervera tengernagy foglyul esett.

Blanco tábornok jelentése szerint Cervera tengernagy csak négygyorságyúthagyott hátra Sanjagóban a többit mind magával vitte.

Sant Jago bomázása.

Az amerikaiak Sanjago bombázását addigra halasztják, míg Miles Schafer tábornok helyett veszi át a parancsnokságot. Schafer panaszkodik, hogy Sanjago megtámadásánál nem volt elég tüzéség; csak tizenhat ágyúja volt összesen és így gyalogsággal kellett rohamot vezetnie ott, a hol csak tüzéségi támadásnak lett volna helye. Innen van hogy annyi embert vesztett.

Madrid, július 6.

Az Imparczial szerint Camarra tenger-nagy jelentette, hogy valamennyi torpédó-hajóját vissza kell küldenie, mert azok nagyon kicsi szénraktárral bírnak, úgy, hogy hosszabb tengeri utra alkalmatlanok.

A királyné.

A Kárpátok bértetőitől az Adria hullám mosta partjái elfojtott sóhaj hangja járja végig a haza minden tájékát és mindnyájunk szíve elszorul, mert nagyasszonyunk, a királyné hogylétéről olyan hírt tettek közzé és hivatalosan is megerősítettek, amely — fájda lom! — nagyon is alaposan indokolja sóhaj-tásunkat és szívük szorongását. A felséges asszony beteg; Magyarország védőasszonya hazánk és minden fiának védőangyala orvosi kezelés alatt van, vérszegénységben, idegességben és szívtágulásban szenved.

Maga ez az egy szó, hogy a királyné beteg, elég arra, hogy nyugtalanítson bennünket, hogy összeszorítsa szívünket; nincs szük-ség még egész sorára is a betegségeknek, hogy milliószoros fájdalmat keltsen e nemzetben. Az a szív, mely oly hévvel és őszintén dobogott Magyarországot és amelyen az élet oly sok sebet ütött, a nagyasszony szíve, mely oly sokat szenvedett, beteg lett és most milliók részvétele lesi minden egyes dobbanását ennek a csodajó szívnak, mely milliókért tud dobogni.

Felséges férje, szeretett leánya és veje kíséretében előbb Ischl-be utazott a királyné, onnan Kissingenbe és azután Nauheimba megy, a hol gyógykezelés alá veti magát, melytől javulást és teljes felgyógyulást remélnék az orvosok.

Adja az Isten, hogy reményük megvalósuljon. De ha szükséges volt a királyné bajait elősorolni, akkor rendben van az is, hogy jelezték a gyógykezelés kezdetét. A neuritis oly idegek betegsége, mely az anémia, a vérszegénység következménye és ez egy modern, városiaknál általános elterjedt betegség.

Nagy városok lakosai közül, minden 100 ember közül majdnem 90-95 százalék szenved vérszegénységben és ennek az alapbetegségnek a megfelelője egyszersmind eléggé megnyugtatólag hat és megerősíti a hitet, hogy nincs ok az aggodalomra.

De különösen megnyugtatólag kell hatni Magyarországra és az egész monarcha népeire annak a körülménynek, hogy az orvosok nem tartották szükségesnek, a gyógykezelés azonnal való megkezdését ajánlani a felséges asszonynak.

Mint értesülünk ugyanis, Ő Felsége csak tizennégy nap mulva utazik Nauheimba kurára és ezt teljes bizonyítéknak vehetjük arra, hogy a helyzet komoly voltára egyelőre nem kell gondolni.

A felséges asszony betegségéről szóló hír az imént említett enyhítő mellékkörülmények kíséretében sokat vesztit aggasztó jellegéből és ez felkelti egyszersmind a reményt, hogy felséges asszonyunk, a magyarok védőangyala ne sokára vissza nyeri egészségét.

Milliók imái szállnak fel Istenhez és esdekelnék gyógyulást a királyi szív számára és akik e hazában élünk, mindnyájunk legjobb kívánatai kísérik királynénkat Nauheimba és a legjobb egészségben várjuk őt onnan vissza.

Vajha teljesítené a mindenható Isten akarata a népek kívánatát!

Az orsz. tanáregylet hortobágyi kirándulása.

— Kiküldött indóstitónktól. —

Debreczen, jul. 7.

Debreczen városának nemes tanácsa a komoly tanácskozások bevégezése után meg-invitalta a tudós tanár sereget a költők és írók által annyiszor megénekelt fenséges

pusztára, a Hortobágyra. Nem akarta elengedni kedves vendégeit a nélkül, hogy be nem mutassa nekik a híres magyar pusztát, hol még most is majdnem ősalapotban él a pásztor, csikós, gulyás, úgy a mint élt tudja Isten hány száz esztendővel ezelőtt. A meszes-földről idejött vendégszociport a legőszintébb örömmel fogadta Debreczen városának szives meghívását, csaknem teljes számmal ment ki s gyönyörködött az igazi magyar pusztá poetikus szépségeiben. Reggel nyolcz órakor indult el a különvonat zsufozásig meg telve jókedvű kirándulókkal. Macson, Balmazújvároson még csatlakoztak a csoporthoz, úgy hogy az kétszázkilenczven emberre jött ki magát. Tíz óra volt mikor a vonat a zászlókkal díszített hortobágyi állomásra megérkezett. A nádudvari cigányok rázendítettek a Rákóczy-indulóra, majd Király Gyula tanácsos szép beszéddel üdvözölte a vendégeket. Innen a hölgyek kocsin a férfiak pedig gyalog bevonultak a csárda udvarába, hol a zöldgalyakkal feldíszített állás alatt pompás villásreggelit szolgáltak fel. Reggeli után körutra indult a társaság. Először a városi ménest tekintették meg. A városi ménestester Markovics Gyula magyarázata után a társaság a készen álló kocsikra ült s megkezdődött a hortobágyi sétakocsizás.

Egész szekértábor indult el a hortobágyi lóvásártérről. A menetet Király Gyula tanácsos kocsija vezette. Pompásan megtekintették vendégeink mindazokat a látványokat, a melyeket rövid két óra alatt a Hortobágyon be lehet futni. Első állomás a Tornyi domb volt, hol a városi ménest mutatta be Markovics Gyula ménestester. Azután jött a Szatmári telek, Kungyörgy, hol mindent a lehető legalaposabban mutattak és magyaráztak meg az érdeklődő vendégeknek. Kungyörgyön éppen ménestetés volt, s a vendégek kívánságára egy öreg csikós bemutatta a pályavetés művészetét is. Természetes, hogy mutatványát rendkívüli tetszés és éljenzés jutalmazta. A város szebbnél szebb ménlova is nagy elragadtatással szemlélték s köszönettel adóztak Markovics ménestesternek magyarázataiért. A kedvező idő pompás kedvre hangolta a nagy társaságot. Hangos kacagás, jókedvű kiabálás hallatszott minduntalan. Különös jókedvet okozott az újságírók kocsija. Király Gyula tanácsos egy kocsit teljesen az újságírók rendelkezésére bocsátott, de a felszállásnál többen lemaradtak, az újságírók azután meginvitalták a lemmaradtakat, s így a nagyiványi paraszt kocsi kilencz emberrel járta be a Hortobágyot.

Fél egy volt, mikor Mátán keresztül visszaérkezett a társaság a kiindulásponthoz, hol Kiss debreczeni fényképész az egész csoportot lefényképezte. Egy órakor lett kész a jó magyaros ebéd, melyet szintén a lomos állás alatt szolgáltak fel a fúrge városi hajduk. Toasztokban természetesen nem volt hiány. Az első Király Gyula városi tanácsos, a kirándulás lelke mondotta. Nem mulaszthatja el, hogy Debreczen város közönségének nevében ne üdvözölje a hazai közoktatás bajnokait. Nem fogadja ugyan a város őket itt fényvel, pompával, hanem egyszerűen, de legyenek meggyőződve, hogy éppen ebben rejlik a szívesség, melyet a tanároktól Debreczen közönsége nem fog megtagadni soha! (Eljenzés.) Székely József karczagi tanár Beöthy Zsoltot, Beöthy Zsolt költői fordulatokban gazdag beszédben a kirándulás lelkét Király Gyulát élteti. Hegedűs István dr. Dobieczy Sándor és Sziegmeth Károlyra üriti poharát, Bodis Jaszlin pannonhalmi benczés pedig a józan debreczeni czivis szorgalomra.

Ebéd után a társaság kis része a rendes vonattal visszatért a városba, de a nagyobb rész ott maradt, Wolafka püspök biztatására a fiatalság tánczra perdült s a cigány zene hangjai mellett öt óráig járta a csárdást, a mikor azután az egész társaság bejött Debreczenbe.

Mikorra lapunk megjelenik, vendégeink nagyrésze vagy otthona fele tart, vagy Nagy-

bányán élvezzi a természet szépségeit. Három rövid nap alatt bebizonyította a debreczeni közönség, hogy szívesen látott vendégekkül tekintette mindannyiójukat, s most is, hogy búcsút vettek városunktól, szívből jövő üdvözlést küld utánuk, s őszintén kívánja, hogy komoly tanácskozásainak eredménye legyen, Debreczen városát pedig ne felejtsek el sohasem. Eljenek és munkálkodjanak a magyar kultúra hasznára még sokáig! Ugy legyen!

NAPI HIREK.

Debreczen, július 7.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— július 6. —
Hűvös. — Keleten csapadék. — Szeles.

Az ország tanáregyesületi tagok elutazása.

A két napig tartó gyűlés és a kitünően sikerült hortobágyi kirándulás után befejeződött a középiskolai tanáregylet XXXII-ik rendes közgyűlése. Az ország minden részéről egybesereglett tudós profeszorok ma már jó részt eltávoztak városunkból, hihetőleg sok kedves emléket vive magukkal. Nagy részök Nagybánya felé vette útját, a többiek pedig különböző fürdőhelyekre, vagy pedig édes otthonukba utaztak. Beöthy Zsolt min. tanácsos egyetemi tanár szinte Nagybányára ment. Vezérelje őket a jószerecsé s fogadják megegyeszer a legszívesebb üdvözlésünket.

— **Személyi hír.** Rieger Emil brigáderos Temesvárról ma városunkba érkezett, hogy az itt állomásozó Vilmos huszárok felett szemlét tartson. Az előkelő vendég itt tartózkodása idején a Bika szállóban lakik.

— **Elnalasztott kirándulás.** A városi tanácsnak már a lapokban is közzétett hortobágyi kirándulása, mint értesülünk őszre halasztatott el.

— **A lovassági laktanya felépítésének kérdése.** A ma délelőtt 10 órakor Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt tartott tanács ülés foglalkozott a lovassági laktanya felépítésére megtartott verseny tárgyalások eredményével. A czél Géza főmérnök referálta az ügyet és a tanács elfogadta az építési bizottság és a városi főmérnök azon indítványát, hogy a laktanya felépítésének munkálataival a kevés különbséggel drágábban ajánlkozó helybéli iparosok Tóth Béla és társai bizassanak meg.

— **Kinevezés.** Gróf Dégenfeld József főispán ifj. Ács Nagy Ferenczet, Ács Nagy Ferencz mező rendőrfogalmazó jogvégzett fiát a Miskolczy Lajos szolgabíróvá történt megválasztása által megüresedett közigazgatási gyakornoki állásra kinevezte.

— **Ottó főherceg Nagyváradon.** A Vilmos huszárezred százéves jubileuma alkalmából e hó 24-én Ottó főherceg is elmegy Nagyváradra. A főherceg Schlauch Lőrincz biboros vendége lesz, a ki meghívta volt a főherceget. A főherceg e hó 1-én igen meleg hangon, sajátkezüleg irt levélben köszönte meg a biboros meghívását s megírta, hogy vagy e hó 23-án este, vagy 24-én reggel érkezik meg.

— **Vendégek a zeneakadémiában.** Szép számmal tekintették meg tegnap a zeneakadémiát a tanáregylet tagjai. Ezen alkalomból Tóth Árpád igazgató Liszt: Tanhauser-nyíányát zongorán és Szotyori Nagy Ká-

rolly vezérigazgatóval Liszt—Bach hires G-moll Fantasiáját és Fugáját harmoniumon és zongorán adták elő. Végül Szotyori Nagy Flóra kisasszony Székely egyik „Magyar Ábránd“-jával kedveskedett. A vendégek a művészi játéktól el voltak ragadtatva, az intézeti berendezés, és a nyári tanfolyam pedig nagyon meglepte mindannyiójukat. A rögtönzött hangverseny után Sz. Nagy Károly a szíves házigazda asztalhoz hívta vendégeit, vacsora után pedig Dr. Rupp Kornél b. pesti tanár és Dr. Szotyori Nagy Kálmán mulattatták a társaságot ezimbalom és zongorajátékokkal. A kedélyes társaság csak a hajnali órákban távozott kedves emlékekkel a zeneakadémiából.

— **Szomoru ut.** Szomoru utra szól a belügyminiszter ma érkezett leirata. Az elme zavart Trocsányi Somát, ki szorgalmas városi segédhivatalnok volt, felvette állam költségen mai leiratával a belügyminiszter a n.-kállói országos tébolyda lakosai közé. — Holnap indul el szomoru útjára a szerencsétlen.

— **A városházáról.** Máthé Miklós házipénztárnok ma kezdte meg egy hónapra terjedő szabadságidejét, mely augusztus 6-ig tart.

— **Miklós Gyula nyilatkozata.** Miklós Gyula a következő nyilatkozatot teszi közzé Szabó Józsefnek lapunk tegnapi számában is közölt nyilatkozatára: Nyilatkozat. Szabó József ur nyilatkozik ellenem; nyilatkozatának tartalma lényeges részeiben valótlan, egészében irányzatos. Ez uramat én birlapban nem vitatkozom. Ő adósom s fizetési kötelezettségétől akar szabadulni. Csak a bíróság döntheti el az ügyét. Azért már három hét előtt fölkeríttem s megbíztam Eötvös Károly s Falussy Árpád dr., Debreczenben pedig Bakonyi Samu dr. ügyvéd urat, hogy Szabó József ellen csalás miatti panaszomat megújítsák s hogy a Nemzeti kaszinó állítólagos levélpapírjának felhasználásával készített hamis iratok miatt okirathamisítás címén a büntető eljárást is megindítsák. Együttal közmegnyugtatómra kijelentem, hogy Szabó József ur rágalmozás miatt adott be ellenem már régebben panaszt, s én mindent el fogok követni, hogy ez ügy a bíróság által nyilvános végtárgyaláson nyerjen elintézését, hogy ebbe az ügybe elvégre a világ tisztán beláthasson. Budapest, 1898. július 5-én. — Miklós Gyula s. k.

— **Fényes esküvő.** Tegnap délelőtt 11 órakor a Kossuth utcai ref. templomban díszes esküvő folyt le. Özv. Balogh Istvánné szép es kedves leányát Rozáliát vezette oltárhoz Juhász Gyula Szováti földbirtokos. Nyoszolyó leányok és vőfélek voltak Balogh Irén Csutoros Albert, Balogh Mariska Dr. Kovács Józseffel. — Násznagyok Dr. Magos György és A czél Géza. Az esketést Dicsöffy József lelkész végezte. Igaz bldogságot kívánunk az új párnak.

— **A zsaroló pénzügyőri szemlést.** Bánk József pénzügyőri szemlést és Erdélyi István díjnok zsarolásai ügyében a vizsgálóbíróság egyre folytatja a nyomozásokat. Számosan vannak azok, kiket Bánk és Erdélyi megkárosított. A zsaroló társaság az ügyészség fogházában van, a vizsgálóbíró ságba helyezte mindkettőt. Bánk és Erdélyi tegnap terjedelmes felebbezést adtak be a törvényszékhez a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyező végzése ellen, melyben a vizsgálóbíró végzésének megsemmisítését s szabaddábra helyezésüket kérik.

— **Bizottsági ülés.** A városi fogyasztási adók kezelését ellenőrző 5-ös bizottság Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt ma d. u. 5 órakor ülést tart a városháza nagy tanácstermében.

— **A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.** A kereskedelmi és iparkamara Szabó Kálmán elnöklete alatt tegnap d. u. tartotta rendes közgyűlést a kamarai tagok kiváló érdeklődése mellett, Elnöki megnyitó s az elnöki előterjesztések, valamint a titkár jelentésnek tudomásul vétele után egy ünnepélyes aktus következett. Az országos ipar testület ugyanis Nagy Lajos, a Stern József és testvére czég kegyelmei munkavezetőjét hosszú éveken át tanusított ügybuzgalmáért és szorgalmáért ezüst éremmel és okmánynyal tartotta érdemesnek kitüntetni. Ezen kitüntetést nyújtotta át a kamara elnöke tegnap a közgyűlés színe előtt nevezett munkavezetőnek, ki a hozzá intézett buzdító szavakra meghatva köszönte meg az elismerés ezen megnyilvánulását. A kereskedelemügyi miniszter azon leiratára melyben véleményezésre hívja fel a kamarát, mennyiben volna teljesíthető egyes községek és városok országos és heti vásárainak vasárnapra való áthelyezése iránti kérelme A közgyűlés azon indokból, hogy főleg a földműveléssel foglalkozó közönség van akadályozva a hétköznapiakon tartott országos vásárokon megjelenni, — az egyes községek országos vásárainak vasárnapra áttételét illetve engedélyezését véleményezni határozza. Több miniszteri leiratnak tudomásul vétele után hozott hosszabb fontosabb határozatok közül a következőket említjük fel: A Debreczenben létesíteni tervezett ipartestület ügyében átirat intézését határozta el a közgyűlés a városi tanácshoz. azon kérésrel, hogy a helybéli iparoskörnek az ipartestület alapszabályainak sanctionálását megtagadó miniszteri rendelet ellen beadott folyamódványát támogatni sziveskedjék. Ez ügyből kifolyólag másrészt a felettes miniszterhez felterjesztés intézését határozta el, melyben a miniszter ur a fenforgó ügyben valószínűleg téves információk alapján alkotott határozatnak megváltoztatására lesz felkérve. Ezen felterjesztést a kamara küldöttségileg fogja a miniszternek átnyújtani. Több kevésbbé fontos ügy elintézése után a kamaránál alkalmazott és gyógyíthatatlan betegsége folytán a kamara szolgálatából elbocsátást kérő Soma díjnok nevének kérelme folytán és részére a közgyűlés egyszer s mindenkor végkielégítésül kegydíjképen 250 frtot szavazott meg. Végül tett indítvány folytán Ráth Károly a budapesti keresk. Muzeum igazgatója Weisz Bernát munkácsi szeszgyáros és Tóth István helybéli építész kamarai levelező tagokul megválasztván, a közgyűlés véget ért.

— **Nem lesz ötödik osztály!** A mult héten jelentettük, hogy a belügyminiszter Debreczen városának a helybéli róm. kath. főgymnasium céljaira részint készpénzben részint részint építési anyagokban megajánlott 100.000 ft alaptványára vonatkozó határozatát jóváhagyta s ezzel megnyílt a remény arra nézve, hogy a főgymnasium 5-ik osztálya szeptemberben megnyíló lesz s így a szülők nem lesznek kénytelenek IV. gymnasiumot végzett fiaikat idegen helyen, nagy költséggel neveltetni. Ez a remény azonban — mint sajnálatos értesülünk — meghiusult, mert a vallás és közoktatási miniszter a tanker. főigazgatóságához érkezett leiratában választva a kath. gymnasium tanári karának ez irányban tett felterjesztésére — kijelentette, hogy a római katolikus főgymnasium V. osztálya a városi alaptvány jóváhagyása naczára sem nyítható meg a jövő iskolai év elején. — Oka ennek az intézkedésnek körülbelül abban rejlik, hogy épen a mult hónapban halt meg Frank Ferencz, a kegyes tanítórend magyarországi tartományi főnöke — s így a kormány nem léphet érintkezésbe a renddel az új főgymnasiumban betöltendő tanári állások tekintetében; legyen azonban oka bármi — a tény megvan: Debreczen három IV. gymn. osztálya mellett a jövő iskolai évben is csak egy V. osztály lesz, Ezen csak egy uton lehet segíteni,

magántanfolyam ntján, mely lehetővé teszi hogy a gyermekek itthon maradjanak a szülők felügyelete alatt s nem kerül többbe, mint körülbelül a felébe annak az összegnek, amelyet bármely vidéki városban tandíjért és ellátásért fizetni kell. Mi ezennel felszólítjuk azokat a szülőket, a kinek olyan IV. gimn. osztályt végzett fiaik vannak, a kik az ev. ref. főgimnázium V. osztályába már felvehetőek nem voltak és szeretnék, hogy gyermekeik az V. osztályt helyben végezzék el: jelentkezzenek szerkesztőségünkben, ahol egyszerűsmin a készülő magántanfolyamról, annak tanáraitól bővebb felvilágosítást is nyerhetnek. Ezeket különben, ha a dolog tényre válik, azaz a tanfolyam létesítéséhez elegendő számú tanuló jelentkezik, lapunkban is közölni fogjuk. A tanfolyamot a »Debreczeni nagyérdemű szerkesztője K o h á n y i Gyula szervezi, tanárok pedig a kegyesrendű al-gimnázium tanárai lesznek.

— **A jubileumi érmek.** Ő cs. kir. Fensége 50 éves jubileuma alkalmára veretendő érmek ügyében annak idejében katonai és illetőségi ügyosztályhoz beadott magyar és német szövegű végelboesátó okmányok vissza érkeztek. Felhivatnak tehát az illető tulajdonosok, hogy ezek átvehetése céljából. Vetéssy Béla rendőrfogalmazónál (Hungária épület II. emelet 16 ajtó) naponként nélelőtt 8-tól 12 óráig jelentkezzenek.

— **Mezei munkások Darányinál.** Az idejeleni aratási munkából a hódmezővásárhelyiek közül ezernél több mezei munkás kimaradt, a mivel a gazdák arra vártak, hogy a munkások jelentkeznek része az utóbbiak abban bíztak, hogy a gazdák keresnek majd munkásokat. Így aztán idegen munkásokat fogadtak fel a gazdák. A kimaradt munkások most nyomorral küzdenek. Dr. B a k s a Lajos, Hódmezővásárhely volt polgármesterehez fordultak, kinek közbenjárására Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter ma fogadta kihallgatáson a munkások küldöttségét. — A miniszter nagy érdeklődéssel kérdezősködött a helyzetről s miután komolyan figyelmeztette a munkásokat tévedéseikre s intette őket hogy hasonló tévedésektől jövőre tartózkodjanak, teljes jóakarattal megígérte, hogy az lesz, hogy a munkások, a kik az aratásból önhibájukon kívül maradtak ki, a folyó hónap 20-án, — esetleg előbb megkezdő különböző földmunkálatoknál alkalmaztassanak. A munkások megnyugodva fogták a miniszter ki-jelentését.

— **Vakmerő rablás a nagyerdőn.** T ó t h Róza foglalkozására nézve magánzó nő tegnap este a nagyerdő árnyas fái alatt ábrándozott — ő tudja, hogy miről. — Ábrándozásai közepette B o d n á r András esavargó egy másik kompánistájával hozzá csatlakozott, s udvarolni kezdett. A mint az erdő sűrűbb részébe érték, B o d n á r András gyöngéden megfogta hölgye kezét. s örömmel látta, hogy azon egy csillogó arany gyűrű van. Elkészte a gyűrűt nézegetni, s egyszerre lerántotta s társával együtt eltűnt az erdő sűrű bokrai közt. T ó t h Róza megrémülve szaladt utána de B o d n á r András egy hirtelen előkapott késsel fenyegetni kezdte, úgy hogy T ó t h Róza tanácsosabbnak vélte kerekét oldani, s az esetet a rendőrségnek feljelenteni. A kérdéses gyűrű különben a károsult állítása szerint 11 forint értékű.

— **Verseny tekőzés.** A »debreczeni polgári lövésztársulat« folyó évi július hó 10-én vasárnap a negyedik tekopályján versenytékészt rendez. A verseny tart délelőtt 10 órá-tól 12 óráig és délután 3 órá-tól este 9 óráig. **Verseny díjak:** 7 bábra 3 egymást követő egyenes dobással, csak az első balról számítva: 1-ső díj 1 drb 20 koronás arany, 2-ik díj 1 drb 10 koronás arany, 3-ik díj 1 drb 10 frankos arany, 4-ik díj 5 korona, 5-ik díj 3 korona, 6-ik díj 2 korona, 7-ik díj 2 korona. 3 dobás 20 fillér.

— **Ujabb adományok.** Az orsz középiskolai tanár egyesület tagjai elszállásolási költségei fedezéséhez időközileg következő adományok jutattak kezeimhez u. m. Zádor Lajos

és Vecsey Zoltán uraktól 5—5 frtot Szilágyi Bálint ügyvéd és Donogán István urak 2—2 frtot. Addig is, míg a begyűlt összegekről végleges számadást tenné fogadjak úgy ezen, mint az előző igen t. adakozók az ügy érdekében hálás köszönetemet. — Egy idejűleg köszönetemet nyilvánítom az elszállásoló bizottság azon igen tisztelt tagjainak, a kik a nagy munkában készséggel támogattak, — továbbá a helyi sajtónak, mely számos közleményemet szívesen közzé tett s a nagyérdemű közönség azon tisztelt tagjainak kik szívesek voltak szállásokat és fogatokat adni s a beszállásolási költségeire adakozni. — Debreczen 1898. július hó 7-én O l á h Károly tanácsnok az elszállásoló bizottság elnöke.

— **Proletárok.** Nemesak a télnek, de a nyárnak is meg van a maga proletár serege. Az a sok éhenkórász alkotja ezt, a kik közül tisztességes munkával egy sem akar kenyeret keresni. Ezek a proletárok, mint a mezőrendőr hivatalnak jelentik, mostanában rendszeres üzemterv szerint lopkodják a szőlőskertekben és a közeli szántóföldeken a krumplit és paszulyt, úgy hogy a mezőrendőrségnek a leg-szigorubb intézkedéseket kellett magtanni.

— **Herz Kornéi meghalt.** Egy Bobnemouth-ból keltezett távirat jelenti Herz Kornéinak ma reggel három órakor bekövetkezett halálát. A sirja fölött csakhamar fű fog nőni s belepi azt a titkot is, melyet e sokat keresett és nagy kinnal került ember magával vitt. A Panamapör tette hirhetté ezt az elegáns bankárt, a mely pörnek ő lehetett volna eldöntője, ha saját börtét feltéve, fontossága elől meg nem szökik. — A Panama-pörben kompromittált nagyok és hatalmakos listája az ő kezében volt és a f r a n c z i a k o r m á n y mindent megtett, — hogy e listát kézhez — ne kerítse. Herz Kornél Londonba szökött, a hol ki nem adták, mivel orvosi vélemény szerint súlyos bajban szenved, mely a Párisba valóútján megölné. Betegségében senki sem hitt, Franciaországban meg voltak győződve, hogy orvosait megvesztegette. Mindamelllett Herz Kornél késznek nyilatkozott, hogy salvus conductus védelme alatt Párisban jelentkezik eselőterjeszti a sokat keresett listát. Ez az ajánlat azonban nagyon kényes volt a francia kormányoknak, csak forma szerint járt el Herz ellen, abban a biztos reményben, hogy a veszedelmes leleplező nem fog horogra akadni. Az akkori viszonyok között e kormányoknak tartania kellett minden újabb leleplezéstől, mely tetézte volna az a nagy botrányt. — Herz Kornéinak nem adták meg a menedéklevelet, — H e r z Kornél nem tért vissza Párisba, — a Panama botrány fölött lassankint napirendre tért a világ. Most pedig Herz halála végleg leveszi azt a kinos ügyet a napirendről s halála épen csak orvosait rehabilitálja: csakugyan beteg volt, a mit a halálával bizonyít most be.

— **Figyelmeztetés a gazdáknak.** A vasuti gözmozdonyok okadják a tüzes szikrát s ahová — száraz, könnyen gyuló anyagra egy ilyen szikra pattan, kész ott a tűzveszedelem, mely szabad mezőn, hol a segítség nincsen mindjárt kéznél, sokszor egy egész év fáradságos munkájának gyümölcsét pusztítja el. A vasutigazgatóság épp ezért figyelmeztetést tesz közzé a gazdákhöz oly értelemben, — hogy learatott terményük vontatóit, keresztjeit vagy asztalját leg alább s z á z m é t e r n y i r e helyezze el a vasutlést részére kisajátított területtől, amit ha nem tennének — semmi, netalán ez okból keletkező tűzveszedelemből származott kárért a vasutigazgatóság semmiféle felelősséget el nem vállal. Jó lesz ezt a figyelmeztetést megszívlelniök a gazdáknak és a szerint cselekedni.

— **Uralkodók jövedelme.** Egy német lap összeállította a föld uralkodóinak jövedelmét

szint az orosz czárnak évenként huszonkét, a kínai császárnak tizenöt, a mi uralkodónknak tizenegy, a német császárnak nyolcz millió forint az évi jövedelme. Az olasz király jövedelme hét milliót tesz ki. A perzsa sah hat milliót, az angol királynő ötödfél milliót, a belga és svéd királyok másfél milliót, a hollandi királyné hátszáz ezer, a görög király hatszáz ezer forintot kap é v e n k i n t. — A köztársaságok elnökei már sokkal mostohábbul vannak ellátva; Farue Felix czivillistája minden mellékjövdelemmel együtt hatszáz ezer, Mac Kinleyé százhusz ezer, a svájci köztársaság elnökeé nyolcz ezer forintot tesz ki. Azt is kiszámították, hogy mennyi jut egy alattvalóra minden országban. A legkevésébbet fizetik a köztársaságok polgárai, azután jönnek az angol királynő alattvalói. Nálunk, Görögországban és a belgáknál harmincz krajczár jut egy-egy alattvalóra, a perzsa sah pedig hetven krajczárjába kerül minden alattvalójának.

— **A mádi zsidó szökésben.** Az érdemekben megöszült mádi illetőségű derék héber férfinek legendás alakát távolról sem érinti emezzen hír itten. Ő — a szavahihető legöregebb emberek eskü alatt tett vallomása szerint — most is ugyanazon az egy helyen vesztegel; mig ellenben Neubau Adolf az ő földije, tulajdon hitrokona sokalta kalandosabb természetű férfiú Neubau Adolf tudniillik biztosítási ügynök, aki bejárta kétszer a világot s akinek ugyancsak meggyűlt a baja a rendőrségekkel mostanában. Történt ugyanis hogy a főntebb nevezett ur a biztosító felektől kisebb nagyobb summákat szedett föl hamis írásoknak ellenében, természetesen vétkes mulasztás folytán nem számolt el a pénzekkel. Minthogy pedig legutóbb Budapesten jártában Debreczenig váltott vasuti jegyet, a mádi szolgabíró a mi rendőrségünknek küldte meg az elfogatási parancsot Neuben urat illetőleg, aki kővér és örökké mosolygó.

— **Ló összpontosítás.** A honvédelmi miniszter, az ősszel tartandó 21 napos lovassági gyakorlatokra városunkban nagyszámú lovak összpontosítását tervezi. Átiratban értesítette erről a tanácsot.

— **Mi történt az éjjel?** K o l t o v á n Juliánna az éjjel 11—12 óra között hódító kör-utra indult. Bájai lebilincseltek 4 vagy öt embert, ezekkel azután megállott a Miklós-utca végén s igen élénken társalgott. Egyszerre azonban észrevette, hogy az őrjárat éppen a beszélgető társaság felé tart, s ő, mint akinek nincs rendben a szénája kerekét akart oldani. Az őrjárat azonban utána futott, s K o l t o v á n Rózát elesípte, s hűsülés végett bozárta egy csendes kis szobácskába.

— **Árverés a vasutnál.** A vasuti kocsi-ban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, ugymint bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok napernyők, esernyők stb. Debreczen állomás podgyász felvételi helyiségében 1898 július hó 15-án délelőtt 9 órakor kezdetét veendő nyilvános árverésen elfognak adatni.

— **A méltóságos ásszonyok.** Szombaton két kopott ruházatu hölgy érkezett Debreczenbe és a vasutról egyik szállóába mentek. Ott kényelembe helyezkedtek s pár pillanat múlva elindultak látogatásokat tenni a városban. Sorra járták az uri házakat és nagy gar-
jal bemutják magukat.

— **Dembinszky grófnő vagyok.** A sors csapásai megtörttek s most a nemes szivű emberek könyörületére vagyok már teljesen utalva.

Es ezeket a szavakat oly bánatosan, oly szomoruan mondják el, hogy ay illető, a kinnél a látogatást tették szó nélkül veszi elő a tárczáját és atad 5 vagy 10 frtot. Kevésébbet nem igen adnak, mert kivannak téve annak is, hogy a méltóságos grófné visszautasítja a pénzt.

A két hölgy már két nap óta járkál a városban és rója a kövezetet. Minden házba bevetődik, — elmondja betanult mondókáját és a markába kaczag, — a mikor eltávozik.

A két szélhámos nőnek felül a jószivű közönség és sehol sem engedik el őket üres

kézzel. A dolog azonban valami módon a rendőrtisztviselő elment a nevezett szállodába és igazolásra szállította fel a hölgyeket. — A két úri hölgy megsértődve, erélyesen pattant fel:

— Dembinszky grófnők vagyunk. — A rendőrtisztviselő nem jött zavarba, hanem a kéthölgy rongyos ruhájára czélezve igen egykedvűen felelt:

— No, az nem látszik meg.

— Hogy merészel ön bennünket zaklatni?

— Ez szemtelenség!

— Majd megmutatom magának, hogy ki vagyok!

— Méltóságos asszonyok vagyunk, — ha mindjárt a lábunk ki is lóg a cipőnkéből.

A két méltóságos asszonyt valószínűleg el fogják toloncozni Debreczenből illetőségi helyeikre.

— „Meggyűtt a leányom“. Fáradt öreg ember igyekezett tegnap délelőtt a rendőri folyosó végibe jutni, a hátsó felül. Ott van a kapitány, az elibe óhajtozik az öreg, aki már igen nagyon öreg és gyöngye, a hosszú vékony lábain alkalmatosan lötyög a csizmaszár és a háta is hajlott, mint a viharhajtott vén fának a törzse. Csósz volt a vén Mihály, míg bírta magát, most a „nyugdíjban“ van a városnál, azon nyugdíjban, mely az elesett szegényeknek jár hónaponta azon szomorú feltétellel, hogy koldulni azonban tilos...

Tán bizony e nyugdíjért került elő az öreg most is? Nem a', más és igen nagy sorban van az öreg, a mi mindjárt kitudódott a kapitány előtt, a ki nagyot kiáltott hozzá, mert csak a „nagy beszédet“ érti már az öreg:

— Mi köll öreg?

A vén „szegény“ nek igen mosolygós volt az arca és egészen másként szólt a hangja mint máskor, most elevenebb és eszengebb volt.

— Begyűttem tekintetes ur — aszondja..

— A kis pénzért ugye?

— Nem a', — nyomta a szót erősen a nyugalmazott vén csósz — éppen csak ellenibe gyűttem.

— A pénz ellen? Hogy gondolja ezt kend?

— Mert azt is köszönöm, hogy eddig is adták, de man ezentul adgyák más szegénynek...

A kapitány nagyot nézett. — No, nézd az öreg.

— Tán ternót csinált kend? kiáltott a fülibe a kapitány.

Némi kevélykedéssel felelt a vén csósz:

— Nem a', hanem meggyűtt a leányom Olárországbul.

— Szétfoszlott illuzió. Nagy csapás érte a világ legmulatságosabb szektáját, a megcsontosodott vegetáriánusokat. Eddig azt hitték, hogy mikor gombát esznek, az nem gomba, hanem bifsztek, mert akkora az ő tápereje. Most ennek az öncsalásnak vége, mert egy amerikai professor kinyomozta, hogy mégis gomba a gomba. Mert összes fehérnyetartalma alig több két-három százalékánál s a legény „sincs benne fehérnyemű anyagok alakjában. Zsir, cholesterin, szén-sav sincs több benne, mint a burgonyában, borsóban, kolbászban s egyéb hüvelyes veteményben. Egyszóval a gomba nem hús, hanem legfőkébb egy kis változatosság az étkek hierarchiájában.

Az alezredes leányai.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 6.

Regénybe illő eseménynek utolsófejezete játszódott le a napokban a fővárosban. Egy előkelő galicziai nyugalmazott katonatiszt két törvénytelen leányát kutatta ki esztendőnk után a fővárosi rendőrség közbejöttével és segítségével.

Törvényes felesége meghalt es agg napjaiban visszagondolt arra, hogy ő neki, a kinek több százezer forintnyi vagyona van és

nincs rokona, két gyermeke él, a kik valószínűleg nyomorognak a magyar fővárosban. — Megtalálta őket tényleg nagy nyomorban, fel-emelte őket magához és ezzel eleget tett lelkiismeretének. Tudósítónk a következő részleteket írja az esetről:

Tavaj a budapesti napilapok kis hirdetései között ilyen kis hirdetés jelelt meg:

Melczér Zsuzsi

leányai felkértek, hogy tartózkodásuk helyét tudassák e czímmel: S. K. Bécs, Währing Höhnnergasse 11.

Ugylátszik, hogy ez a több ízben megjelent hirdetés nem járt eredménnyel, mert a leányokat jelentkezésre felszólító égyén néhány hét múlva más módon parkodott a nyomára játni. Ez az újabb hirdetés utján felszólítja azt, a ki Melczér Zsuzsi varrónőnek a ki 1880 ban meghalt, hátrahagyva két Etel és Ilka nevű leánykát, nyomára tud vezetni. Az illetőnek 2000 korona jutalmat és költséget biztosít.

A kis hirdetések története ez: Sch. K. lovag báró őrnagy 1872-ben három esztendeig Budapesten tartózkodott. Itt megismerkedett egy Melczér Zsuzsi nevű feltűnő szép varrónő leánykával, a kivel három esztendeig élt együtt.

A szép leánynak, a ki imádtá az őrnagyot és tudta, hogy ez feleségül nem veheti, mert akkor az már jegyben is járt egy előkelő bécsi hölgygyel, két leánygyermeke született: Etel és Ilka. 1875-ben Budapestről áthelyezték Lengyelországba, a hol ő meg is házasodott.

Kedvesétől elbucuzott és azontul minden hónapban küldött neki poste restante kis pénzt Budapestre, — miből Melczér Zsuzsi fenn tudta magát tartani két gyermekeivel.

1880-tól kezdve a poste restante küldött pénzes levelek visszaérkeztek az őrnagyhoz, a ki még néhányszor küldött pénzt, de mikor ez is visszaérkezett, a küldeményt beszüntette, gondolván azt, hátha elhagyott kedvese nincs már rászorulva.

Valójában a dolog úgy állt hogy Melczér Zsuzsi tüdővészben meghalt. Mivel busuzásakor a leány eskü alatt megígérte kedvesének, hogy viszonyukat soha, még gyermekeiknek sem fogja elmondani és levelet sem fog írni, a szerető, de lesújtott nő megtartotta szavát. Még arról sem értesült az őrnagy, a ki időközben alezredessé lett előléptetve, hogy kedvese meghalt.

Két esztendővel báró Sch. K. lovag alezredest csapás érte. Felesége kitől gyermeke nem volt, meghalt, rája hagyván félmilliónyi vagyonyát.

Az alezredes felesége halála után nyugalomba vonult és Bécsben húzódott meg. — Csendes magányában jött arra a gondolatra, hogy szeretett és hű kedvesének két gyermeke nyomorog valahol.

Minden idejét gyermekei felkutatására fordította.

Mikor más kishirdetéssel, privátdetektivekkel nem ment semmire, még fél hónappal ezelőtt leutazott Budapestre és Z s a t n a y rendőrtanácsos által rendelkezésére bocsátott detektivekkel ki tudta nyomozni a leányokat.

Az idősebbik egy Steiner János cipész legénynek a felesége a Zuglóban lakott. A fiatalabbik leányt Budán egy kezygyárosnál találták meg.

Mindkét leány anyja vezetéknévét viseli és apjukról csak annyit tudtak, hogy magasrangú katona volt. A leányok birtokában apjuk egy ifjúkori fényképe is volt, a melyet anyjuk bizott rájuk azzal a feltétellel, hogy soha vissza nem élnek azzal.

A két leányt és Ilka férjét Steiner János cipészt az agg katona magával vitte Bécsbe,

a két leányt örökbe fogadta és vagyonát rájuk testálja.

A boldog emberek a mult héten hagyták el a fővárost.

Irodalom.

▲ **Az önálló magyar hadsereg.** Az „Atheneum“ r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) nyolczadik kötetéből legújabbán megjelent 157., 158., 159. füzetekben Marczali Henrik leírja a híres 1790—91-iki országgyűlés történetét. — Tudvalevőleg ezen az országgyűlésen a Mária Terézia és József császár által követett magyar nemzet ellenes politika visszahatása gyanánt rendek követelték a magyar szabadságjogok és nemzeti jogok újból való megerősítését. Ez az országgyűlés, mely a legmagasabb foku érdeklődéstől kísérve nyitott meg Budán, arról is nevezetes, hogy a hölgyek ekkor nyertek legelőször engedélyt arra, hogy az országgyűlést látogassák és a karzaton jelen legyenek. Az országgyűlési gravamenek között a legsúlyosabbak voltak azok, a melyek a hadsereg elnémetesítésére, nemzeti jellegéből való kivetkeztetésre vonatkoztak. Ez a nemzeti sérelem már előjött mindjárt, mikor II. Lipót király koronázási diplomájának kiállítására felelt vitakoztak. Még a diploma-készítő bizottság kiküldetése előtt felolvasták a rendeknél a magyar katonaság folyamodását, melyet a „Károli, Pálfi, Nádasdi, Splényi, Gyalog és Erdődy, Toscana, Splényi Lovas Regementbéli főtisztek“, nyújtottak be a „Tekintetes Nemes Hazának“. Ezek a főtisztek tizenkét pontban foglalják össze kívánságaiért. Kívánják a független, önálló hadsereget, mely kizárólag magyar tisztek parancsnoksága alatt álljon; ez a hadsereg egyedül a hazától függjön, békesség ideje alatt folyton a hazában a kvártélozzon“, a hadsereg ruházata, nyelve legyen a magyar. „A német nyelv — ugymond, — melynek súlyát nehezen viseli a közkatona, a hazai seregek közül kiirtassék s az egész hadi szolgálat magyar nyelven folytattassék, a mi az idegeneknek illendő eltávozásra fog szolgálni.“ — „Háboru idején a magyar sereg soha a némettel össze ne kevertessék, hanem maga s együtt harcoljon, hogy az által elkerülje ama mesebéli számárnak sorsát, ki a lónak elledelt hordván, maga éhen meghalt“ stb. Ez a folyamodás is egyik jellemző kifejezése annak az általános nemzeti ébredésnek, mely József császár után következett. Ennek a folyamodványnak sorsát is megírja Marczali Henrik. Maga a folyamodvány félretétetett, az aláíróik pedig üldöztettek. Ezek a füzetek is tele vannak erre a korra vonatkozó számos képpel. — Mint mű mellékletek vannak a füzetekhez csatolva: „I. Ferencz koronázási esküje“. (Mansfeld egykoru metszete után.) — „II. Lipót koronázási esküje“. (Egykoru s inezett metszet után.) — „II. Lipót koronázása“ egykoru metszet után. Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Külömfélék.

+ **Amerikaiak vagy spanyolok.** A világ rokonszenve most a két harcoló nemzet közt oszlik meg. A mióta kiadták a jelszót, hogy a háboru az angolszászok harcza a latin faj ellen, hgy látszik, hogy ez a körülmény irányadó a nemzetek csoportosulásánál. De Párisban, a hol az egész világ minden érzelme találkozik, ez sem dönt. Az angol-szászok ellen való ősi gyűlölettel szembeáll az amerikai függetlenségi harc emléke, a mikor francziák és amerikaiak vállvetve harcoltak a szabadságért. Lafayette tábornok és bajtársai még mindig kedvesek a franczia szívnek. És ezért mig ma két három egyesületben és intézetben a spanyolok mellett tartottak előadásokat, holnap nevezetes férfiak fognak szónokolni az amerikaiak mellett. Páris rokonszenve napok dolga. És ha csupán ettől a rokonszenvtől függne a háboru sorsa, nagyon bizonyta-

1898
184/1 lán a

lan volna, hogy kinek fog kedvezni a szerencse.

Nászutazás.

Nászutra ment az új pár
Igaz Veron s Hazug Pál.
Vendéglő a vasutnál:
Ebédhez ül az új pár.

A vonat kész az utra . . .
Szól Pál: az óra fujta . . .
Egyél arám, igyál is,
Mert messze van még — Páris!

. . . A vonat messze fut már —
Ithon maradt az új pár:
Igaz Veron s Hazug Pál
Söröznek — a vonatnál.

Modern per.

Pere volt az urhölgynek.
Ügyvéd akadt elég,
Kik mennyire esküdöztek,
Hogy megnyerik perét.

Végre rábizta nygre,
S ez nőtelen, derék!
A dolog sorja rendje:
Ez megnyeré perét.

S tisztelet díját kérte:
Az urhölgy szol s nevet:
Tiszteletdíj fejében
Vegyén el — engemet!

A jó szív.

— Édes anyám, szól Verácska, odaadom
a levesemet a szegény embernek.
— Jó leány vagy, dicséri a mama, de
csak edd meg a levest, a szegény embernek
mást adok.
Verácska kifakad:
— De nekem nem kell a leves!

Ingatlanok forgalma.

Adebreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztá-
lyánál.

- 1. Szentjóni Kálmán és neje Tolnai Ilka
megveszik B. Tóth Lajosné Derecskei Juli-
ánna 400 □ öl területű csapó-kerti szőlőjét
730 ftért.
- 2. Molnár János és neje Kun Juliánna
megveszik Tóth Ferencz és neje Harsányi
Juliánna köntös kerti szőlőjöknek 800 □ ölet
tevé részét 1550 ftért.
- 3. Otlik Edéné Szodorai Juliánna meg-
veszi Kovács Jánosné Csatári Róza 1 hold
616 □ öl területű tégláskerti szőlőbirtokát
1200 ftért.

CSARNOK.

Negyven percz egy örülletel.

Ügyvéd vagyok. A minap fontos ügy
K-ba szoltított. Egy odavaló hölgy keresett föl
hogy egy 300.000 rubelre rugó hagyatékot —
miből 45 000 osztályrészemül jutand — kezé-
hez juttassak. Utnak indultam s lázasan siet-
tem, mert másnap reggel a helyszínén kellett
teremnem.

Koromsötét volt. A távolból hatalmas
menyörgések tompa moraja hallatszott. A vi-
har rémesen közelgett.

Kövér esőcseppek kezdtek hullani s hü-
vös szél üvöltött végig a sötét, kietlen pusztá-
ságon.

Végre pislogó lámpavilág tünt fel a
messzeségben: a várva várt állomás volt ez!

Husz percznyi várakozás után elindult
a vasparipa. A kocsí, hová jutottam üres volt
csak egyetlen egy személy gubbaszkodott egy
sötét, zugban plédjébe burkolódzó, szemére
bocsátva széles karimájú kalapját, mely egész
arczát elfedte,

Azt hittem, boldogok álmát aluszsza uti-

társam. Nyugodt kedélyvel ültem le, mint
akinek teljesen rendben van a szénája; s csak-
hamar én is elaludtam. Egyszerre fölvert a
zugból jövő hatalmas dörömbözés.

Az idegen állott előttem teljes óriási
nagyságában, fejével majdnem a tetőzetet
érintve.

Rám mereszté nagy fekete szemeit, me-
lyek oly kísértetiesen csillogtak a vékony
zöld selyemmel fedett lámpa pislogó fényénél.
Orosz nemzeti ruhát viselt: fekete bársony-
ujjak nélküli felsőkabát, magas, sarkantus
vadász eszímába bocsátott széles nadrág hé-
pezte öltözetét, Atletikus megjelenésével kont-
raszot képezett a durva, markán vonásu, de
sárga beteges színű arcz. melyet a vastag,
bozontos, kuszált fekete haj és szakáll még
visszataszítóbbá tett.

Vagy öt perczig állott így előttem ez az
alak, egy izmát meg nem mozdítva, egy han-
got nem hallatva, ismételve végigmérve vil-
logó nagy szemével. minek hatása alatt én
majdnem kővé meredtem és egy szó kiejtésére
képtelennek éreztem magamat.

— Egyszerűen megy valahová a maga
dolgában — gondolám s az ég tudja, még
mit képzeltem hozzá.

Végre sok kombináció megnyugtatót
és a fal felé fordulván ismét becsukódtak
szemeim.

A gép füttyentése és az ablak előtt fel-
tünt világosság jelezte, hogy egy kis állomás
mellett haladunk el, melytől még husz percz-
nyire volt a végállomás.

— Tyhü! — gondolám, majdnem szá-
vakba törve ki, — hisz nekem töltött pisz-
tolyom van a táskámban! No ezt ki kell
vennem.

Felkeltem nesztelenül ülőhelyemről, le-
rántottam az utitáskát és — hogy valódi szán-
dékomat eltitkoljam, — kivettem a zsebken-
dőmet s az orromat fujtam; majd egy pilulás
dobozt rántottam elő, egy pár golyócskát gé-
piesen lenyeltem, azután felső kabátom ujjába
rejtve a pisztolyt. hamarosan a zsebembe
esuszattam.

— No, te szörny, — henezegettem magam-
ban — most már méltó párad vagyok!

Az idegen azalatt még mindig hűsége-
sén rám bámult és egy látszótl, hogy nem csak
minden mozdulatomat, de még gondolataimat
is figyelemmel kíséri.

A vonat teljes sebességgel rohant. Az
eső az ablakokba csapódott és a gép zakato-
lásán át a dühögő szélvész és a menydörgés
összevegyült moraja hallatszott.

Elhatároztam, hogy megzavarom a nyo-
masztó hallgatást s e kérdést intéztem az én
kedves utitársamhoz:

- Messze utazik-e az Ur?
- K—ra! — hangzott a lakonikus fe-
lelet.

- Valami ügy elintézése végett?
- Igen fontos ügy elintézése végett —
válaszoló.

— És szabad-e tudnom, mi az az ügy?
— Rögtön megtudja! S ezt mondván,
vad kacajba tört ki. És e kacaj egymaga
is megmutatta, hogy örülte van dolgom. E
rémes való teljes iszonyúságában jelent meg
lelkem előtt s ösztönszerűen a pisztoly után
nyultam. De emberünk észre vette mozdul-
latomat.

— Mivel babrál ön ott? Törrel-e vagy
valami bombával? Mutassa meg átkozott
anarchista! — ordított menydörgő hangon,
dühötől tajtékzó szájjal, mialatt felém közele-
dett. Már felhuztam a pisztolyt s löni akar-
tam, a mint az óriás hirtelen kicsavarta ke-
zemből s a kocsí szembe eső zugába dobta
mormogva:

— Nem, nem tör, nem dinamit az, ha-
nem csak egy egyszerű pipa. Tehát ő nem
anarkista! De micsoda hát?

— Én — én ügyvéd vagyok Moszkvából,
— s itt kidagogtam a nevemet.

— Ahá Z. ur! Most már emlékszem,
hallottam a hírét. Ön az, a ki a moszkvai
híres vendégfogadóban levagdalta a pálmá-
kat. . . Ön volt az, a ki a cirkuszi tanult
malacot megvette s barátjaival reggelire meg-
ette. . . ! Olvastam beszédjeit. Meglehető-
s merészek. Szépen nyuzza klienseit; de meg-

érdemlik. Szörnyü egy hazug ön, . . . No, de
sebaj, megfelel azért ezélemlnek.
(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég je-
lentése.—

Debreczen, július 7.

Készáru lanyha.

Őszi buza	872—8.74
Májusi buza	—
Őszi rozs	6.65—6.66
Tavaszi rozs	—
Őszi zab	5.56—5.58
Tavaszi zab	—
aug.—szep. tengeri	—
Julius tengeri	5.05—5.06
aug.—szep. tengeri	5.08—5.10

Sertésplac. Budapest Kőbánya

1898 július 3.
Sertés létszám: 1898. évi július hó 3.
napján volt készletben: 29.752 darab. 1898.
évi július 3-ik napján felhajtott — drb
1898 évi július hó 3-ik napján elszállítottat
690 drb, 1898 július hó 3-ik napjára marad
készletben 25838 drb. Hízottsertés forgalom
változatlan.

M a g y a r e l s ő r e n d ű: Öreg nehéz
páronkint 340 klgron felüli sulyban (—
krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300
260 kgr. sulyban) — krtól —
klgr. Fialat nehéz (páron — 23) klgron fe-
lüli sulyban) —65 krtól 70—krig. Fialat kö-
zép páronkint 250 300 klgr. sulyban) — 59
krtól 65— krig. Fialat könnyű (páronkint
250 klgrig. terjedő sulyban) — krtól —
krig. II. M a g y a r s z e d e t t: Nehéz pá-
ronkint 280 klgron felüli sulyban) —52 krtól
—59 krig. Közép (páronként 220—230 krg
sulyból) —44 krt —45 krig. Könnyű
páronkint 220 klgrig terjedő sulyban —3
rától —44 krig, III S e r b i a i: Nehéz (pá-
ronkint 260 klgr. felüli sulyban) —51 krtól 52
— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr suly-
ban) —49— krtól 50 — krig. Könnyű (páron-
kint 220 klgrig terjedő sulyban) —47— krtól
48 krig.

DEBRECZENI PIACZI ÁRAK.

junius 22— hetivásár

Élelmi-szerek és házi cikkek: Száz
kilónként: Bab 8—12, burgonya 1.80 frt, borsó
18—28 frt, lenese 20—32 frt, (liszt láng) 19.40
17.80 frt. (zsemlye) 19.20—19 frt. (fehér 18.60
— frt, (közép) — frt. (rozs) 11.60
kr, (barna) 15 kr, lenese 22—36 kr, liszt (leg-
finomabb) 20 kr, (buza finom) 19 1/2 kr (buza
durva) — kr, (rozs) 18 kr, (zsemlye) — kr,
(fehér közép) —kr, (barna közép)—kr, szap-
pan 20—24kr, zsír (disznó)—kr, (liba)—kr,
nuzlasvon ó — kr, szalonna uj 68 kr, sólla
70 kr. Literenként: Borsó 14-16 kr, bor (ó hegyi
40—60 kr, (ó kerti) 40—60 kr, (uj kerti)
30—36 kr. eczet — kr, lenese 14—16 kr, pet-
róleum 16—24, pálinka (közönséges) 32 kr
— frt, rizskása 14—34 frt, szén (putnoki,
1.00 frt, (salgótarjáni) 1.50 frt, (szalon) 1.80
frt, pirszén 2.00 frt, szalonna ó 65.— frt,
szalonna uj 52—53 frt, szalonna sótlan —
frt háj uj — frt, háj ó 56—60 frt, zsír
— frt. — Kilónként: Bab 8—12 kr, borsó
18—24 kr, burgonya 3 kr, kenyér (fehér) 18
tej 10 kr, tejfel 40 kr.

Allatvásár: Szarvasmarha felhajtott
600 drb, eladatott 500 drb; ló felhajtott 350
drb, eladatott 280 drb; juh és bárány felhaj-
tatott — drb, eladatott — drb.

Husárak: Marhahus kilónként 36—54 kr
borjúhus 56—60 kr juhhus 32—36 kr, sertés-
hus 48—60 kr.

Gabonaneműek: Buza 12.00—11 frt
kétszeres 11.50—10.70 frt, árpa 5.60—5.40 frt
zab 6.40—6.20 frt, tengeri 5.90—4.70, lenese
— frt, köleskása — frt.

Árverési hirdetmény

Debreczen szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhirre tétetik, hogy:

1. a „Bégány“ csapszék az 1899. évi január hó 1-től 1901. december hó 31-ig terjedő három (3) évre;

2. a „Csicsogó csapszék“ a mézsárszékkel együtt 1899. évi január 1-től 1901. évi december 31-ig terjedő három (3) évre;

3. a „Cserepes“ csapszék az 1899. év január 1-től 1901. évi december 31-ig terjedő három (3) évre;

4. a honvéd lovassági laktanya mellett levő „Spitzer“-féle sábornak Löwi Bernát által birt része az 1899. év január 1-től az 1901. évi december 31-ig terjedő 3 évre; a folyó 1898. év augusztus hó 10. napján d. e. 9 órakor a városháza kistermében másodizben megtartandó nyilvános árverésen bérbe adatni fognak.

Az árverési feltételek a számvevőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni akarók kötelesek a kiáltási ár 10%-át készpénzben bánatpénzül az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Debreczen, 1898. június hó 29.

A városi tanács.

Rendkívül előnyös

minden háztartásban nélkülözhetetlen szabadalmazott cikkek terjesztésére Debreczen és környékén képviselők kerestetnek. — A társaság vezetője f. hó 8-án és 9-én Debreczenben (Frohner-szálloda) időzik, ahol a kapus a jelentkezőket utbagazítja.

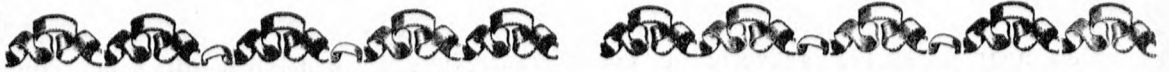
Tájékoztató.

Nyilvános olvasó terem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 5-6 ig.

Muzeum, a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12 ig.

Zene-estélyek.

Az „Arany bika“ vendéglő éttermében vasárnap esténkin a Magyar testvérek és Rácz Károly zenekara felváltva tartanak zeneestélyt. Az „Arany-bika“ kávéházban hetente zeneestély van: hétfőn Rácz Károly szerdán a Magyarok.

Vasuti menetrend

Érvényes 1898. Május hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		V o n a t		Erkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonat	1.28	délután
P.-Ladány	3.37	délután	Tv. sz. sz.	5.13	délután
P.-Ladány	8.15	este	Személyvonat	9.45	este
Budapest	9.01	reggel	Gyorsvonat	1.50	délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonat	8.10	este
Budapest	10.27	este	Személyvonat	5.45	reggel
Debreczen—M.-Sziget					
Királyháza	5.22	reggel	Személyvonat	1.10	délután
M.-Sziget	3.—	reggel	Személyvonat	9.50	délelőtt
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonat	10.50	este
M.-Sziget	6.55	délután	Gyorsvonat	11.25	este
Szatmár	8.20	este	Tv. sz. sz.	12.46	este
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.25	reggel	Személyvonat	11.26	délelőtt
Szerencs	4.01	délután	"	7.07	délután
Szerencs	7.05	este	"	10.30	este
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonat	10.24	délelőtt
Füzes-Abony**	4.16	délután	"	7.56	délután
Debreczen—Nagy Léta—Vértes					
N.-Léta—Vértes	8.35	reggel	Vegyesvonat	10.03	délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.21	délután	"	6.15	délután
Debreczen—Tisza-Lök					
B.-Szt-Mihály	5.28	reggel	Vegyesvonat	9.17	reggel
H.-Nánásig	4.06	délután	"	7.29	este
H.-Nánásig	11.20	déli	"	1.18	délután

* Minden kedden.

** Csak Tisza-Füredig.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		V o n a t		I n d u l t a n n a z	
P.-Ladány	7.40	reggel	Tv. sz. sz.	6.05	reggel
P.-Ladány	5.14	reggel	Személyvonat	4.06	reggel
Budapest	3.36	délután	Személyvonat	9.15	délelőtt
Budapest	6.50	délután	Gyorsvonat	2.15	délután
Budapest	2.40	éjeli	Személyvonat	7.05	este
M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár	7.51	reggel	Személyvonat	4.—	reggel
M.-Sziget	12.16	délután	Személyvonat	6.—	reggel
Királyháza	6.54	délután	Személyvonat	1.22	délután
M.-Sziget	8.54	reggel	Gyorsvonat	4.50	délután
M.-Sziget	10.12	este	Személyvonat	3.50	délután
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07	reggel	Személyvonat	5.—	reggel
Szerencs	12.21	délután	Személyvonat	9.07	délelőtt
Szerencs	7.67	este	Személyvonat	5.13	délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen					
N.-Léta—Vértes	7.18	reggel	Vegyesvonat	5.25	reggel
N.-Léta—Vértes	3.13	délután	"	1.05	délután
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17	reggel	Vegyesvonat	5.06	reggel
Tisza-Lök	6.51	este	"	2.40	délután
H.-Nánás	3.30	délután	"	1.30	délután
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonat	4.18	reggel
Füzes-Abony	5.31	délután	"	11.35	délelőtt
F.-Abony*	7.47	este	"	5.22	délután

* Csak Ohat-Kócsig.

